

Ljusnan Torsdag 26 maj 2016

13

Siri Hustvedt.

FOTO: ANNA SCHORI / TT

Att minnas det som aldrig hänt

"Att skriva skönlitteratur tycks vara att minnas det som aldrig har hänt."

Formuleringen är hämtad ur den amerikanska författaren Siri Hustvedts essäsamling "Leva, tänka, titta", där hon samlat texter kring tänkande, seende och kreativitet.

Ofta borrar hon sig ner i frågor om gränslandet mellan varseblivning och intellekt, den fria yta där fantasin kan få luft under vingarna.

Med lätt hand rör hon sig mellan egna erfarenheter, psykoanalysen med Sigmund Freud i spetsen och – inte minst – barnläkaren D W Winnicott och hans tankar kring lekens betydelse.

Essäsamlingen är indelad i tre avsnitt, där den första delen, "Leva", kretsar kring erfarenheter ur Siri Hustvedts eget liv.

Hon är välkänd som författare till uppmärksammade romaner som "Vad jag älskade" och "Sorgesång", men hon är också passionerat intresserad av både neurovetenskap och bildkonst.

Hon har själv lidit av migrän sedan uppväxten och tar upp de synfenomen som kan drabba henne under ett

LITTERATUR

Siri Hustvedt
Leva, tänka, titta
Översättning: Ulla
Roseen
Norstedts

anfall. Vad är det som händer i hjärnan, var kommer de små blå figurerna ifrån, undrar hon, och drar paralleller till andra migränpatienters upplevelser.

Hon skriver också om relationen till sin far i ett kapitel där hon resonerar kring hur fäder ofta får symbolisera världen utanför hemmet och vad det innebar för henne under uppväxten.

I andra delen, med titeln "Tänka", tar hon sig an minnet och hur vi uppfattar världen, medan den avslutande delen, "Titta", kretsar kring bildkonst.

Vad är det vi ser och hur uppfattar vi det vi ser? Och vad är det som påverkar oss så starkt hos vissa konstverk?

Det är frågor som Siri Hustvedt vrider och vänder på när hon riktar blicken mot konstnärer som Louise Bourgeois, Giorgio Morandi och Francisco Goya.

Vad är det hos Goya som fortfarande har förmågan att skrämra oss, trots att vi lever i en tid då fotografier av förfärliga händelser har blivit en del av vardagen, undrar hon och för ett resonemang kring hans bilder.

Siri Hustvedt är en skarp skribent, som rör sig mellan systemens längtan efter en Musse Pigg-telefon och djuplodande resonemang kring filosofi och vetenskap utan att tappa riktningen.

I stället skapar hon en spännande korsbefruktnings mellan litteratur, neurologi, konst, filosofi och psykologi.

Hon beklagar också den specialisering som är en del av den moderna forskningen. En fragmentisering som gör att vi, i stället för att förstå mer av världen omkring oss, blir inlåsta i våra egna bubblor.

Siri Hustvedt skriver om vad det innebär att vara människa och de viktiga mötena mellan oss. Som det heter i en av hennes texter:

"Jag blir jag genom en annans blick".

Margaretha Levin Blekastad

Ur "Kroppen är en ensam plats".

FOTO: IDA LINDGREN

Äckligt blir vackert i film om ätstörning

VIDEOKONST Passa på att se en annorlunda kortfilm i sommar som lyckas gestalta torra fakta om en flickas kamp mot ätstörning utan att explodera en mager kropp.

Det är sällan som en kortfilm griper tag och får en att nästan sluta andas i tio minuter. Ida Lindgrens film "Kroppen är en ensam plats" är en konstnärlig men visuellt rätt läskig film om ätstörningar som kommer innanför huden.

Det är inte så konstigt att den vann pris i den yrkesverksamma klassen under årets Videogudfestival i Uppsala nyligen.

I sommar visas "Kroppen är en ensam plats" på de videogudstationer som finns utplacerade på vårdinrättningar, bibliotek, skolor, museer och kulturhus runt om i Gävleborgs, Dalarnas och Uppsala län. Ta chansen att se en film som trots det svåra ämnet lyckas avslöja sjukdomens inre värld snarare än dess yttre verkningar och det på ett mycket personligt och rent musikaliskt sätt. Så här löd juryns motivering till förstapriset:

"Filmens innehåll är egentligen outhärdligt men med ett nyskapande grepp och med små exakta medel sitter man fastnaglad och följer berättelsen andlös.

Här kan filmen ses

Ida Lindgrens film "Kroppen är en ensam plats" visas till och med 31 augusti. Gävleborgs län: Voxnadalens gymnasium, Bollnäs Bibliotek, Hudiksvalls Stadsbibliotek, Verkstäderna Söderhamn.

Stark, vidrig och vacker!"

Tre röster hörs, flickan som läser ur sina anteckningar, läkarens journalutdrag och en datorröst som monotont läser upp dagschemat vid behandlingskliniken mot ätstörningar.

Svårigheten att gestalta allt detta i bild finns det flera exempel på – hur många anorektiskt magra flickor har vi inte fått se tidigare?

Ida Lindgren är född i Uppsala och har gått dokumentärlinjen på STDH i Stockholm och Akademi Valand. "Kroppen är en ensam plats" är hennes fjärde film. Den premiärvisades på Göteborg Filmfestival, vann Tempo Short Award och fick två hedersnämningar vid årets Berlin Filmfestival.

Vid årets Videogudfestival vann gymnasieeleven Emelie Markgren, Delsbo, öppna klassen med sin film "Find the red first". Den kommer att visas på videogudstationerna vid ett senare tillfälle.

Christina Busck

Gilles Apap till Hudiksvall

KONSERT Förra gången han var här blev det rusning och publik kom resande från Sundsvall. Nu återvänder stjärnviolinisten Gilles Apap till Hudiksvall med Nordiska Kammarorkestern.

Gilles Apap.

Temat för programmet är Mozart. Schnittkes Mozart à la Haydn inleder med solister ur orkestern, och därefter träder Gilles Apap in som solist i Wolfgang Amadeus Mozarts Violinkonsert nr 5. Där ingår en helt ny kändis skriven av Apap själv. Det lär bli en del överraskningar.

Konserten avslutas, i alla fall officiellt, med Mozarts

Symfoni nr 35, Haffnersymfonin kallad. Gilles Apap är ständigt full av upptåg så det kan säkert bli något mer oväntat under konserten.

Turnén med Nordiska kammarorkestern kommer till Kulturhuset Glada Hudik på fredag 27/5.

Christina Busck

